

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت و گو با مرتضی کهزادی طراح گریم فیلم ضد

قصه‌ای عاشقانه در دل فیلمی تاریخی

شما بوده است. از این اتفاق و تمهیداتی که برای شباهت با خود شخصیت ایشان اندیشیده شد، بگو بید.

مادر ابتدا برای بازیگر نقش شخصیت شهید بهشتی، شخص دیگری را در نظر داشتیم که قبلاً نقش ایشان را بازی کرده بود. اما به دلیل بالا رفتن سن و افت پوستش قادر به گریم کردن دوباره‌اش نبودیم، پس با همکاری تیم کارگردانی بازیگر دیگری را برای این نقش پیدا کردیم. هدف ما پیدا کردن شخصی بود که حداقل ۳۰ درصد به شهید بهشتی شباهت داشته باشد تا در نهایت به وسیله گریم به نتیجه حداقل ۸۰ درصدی برسیم. بازیگری که انتخاب شد، هیچ‌گونه شباهتی به شهید بهشتی نداشت.

شهید بهشتی چند ویژگی بارز ظاهری دارد؛ مانند قد بلند، صورت کشیده، دماغ قلمی و ابروهای کم پشت و نازک. کسی که برای نقش شهید بهشتی انتخاب شد، هیچ کدام از این پارامترها را نداشت. با توجه به اینکه می‌خواستیم کار در جشنواره حضور داشته باشد، فرصت آنچنانی نداشتیم. امیرعباس ربیعی به من گفت ما تصویر واضحی از شهید بهشتی را در فیلم نشان نمی‌دهیم، اما به هر حال تمام سعی‌ام را کردم که شباهت ایجاد کنم. من سه بار تست گریم زدم و هر بار سعی کردم او را به شخصیت واقعی نزدیک‌تر کنم. بار سوم امیرعباس ربیعی از نتیجه خوشحال شد و گفت گریم به قدری خوب درآمده است که من سکانس‌ها را واضح می‌گیرم. آنجا بود که فهمیدم ربیعی با سیاستش من را به جلو هول داده بود که نتیجه مطلوب باشد. در نهایت باز خوردهای خوبی به لحاظ کلامی از آشنا و غریبه دریافت می‌کردم.

اگر بخواهید «ضد» را به مخاطبان پیشنهاد دهید، می‌گویید به چه دلیل آن را ببینند.

صادقانه می‌گویم که فیلم، قصه جذابی دارد و باید با فکر باز و آرامش دیده شود. این اثر چندین وجه دارد؛ فیلم تاریخی است و در دل این دوره قصه عاشقانه‌ای اتفاق افتاده است. عشقی که وارد سیاست شده و سیاستی که وارد عشق شده است. این فیلم باید دیده شود که ذهن آدم‌ها را به گردش بیندازد؛ اینکه سیاست چه ضربه‌هایی به یک رابطه احساسی می‌زند و یک رابطه احساسی می‌تواند خیلی سیاست‌ها را درگیر کند. این فیلم حاصل زحمت بیش از ۲۰۰ نفر است که ان‌شالله مردم آن را دوست داشته و راضی باشند. اتسینم

گروه کارگردانی برای انتخاب بازیگر از طراح گریم نظر می‌خواهند و گاهی هم نه. طبق تجربه من، کارگردان در زمان شبیه‌سازی از طراح گریم کمک می‌خواهد. من چندین تجربه شبیه‌سازی داشتم و در آن پروژه‌ها به کارگردان کمک کردم. در ابتدای راه همکاری با امیرعباس ربیعی در «ضد»، فکر می‌کردم راه سختی را در پیش دارم و با او به مشکل می‌خورم چراکه شنیده بودم، کارگردان سخت‌گیری است. اما در نهایت به این نتیجه رسیدم که یکی از راحت‌ترین کارگردانی‌ها بود که با او همکاری داشتم. من تمام تست گریم شخصیت‌های اصلی و فرعی را در سه جلسه پیش تولید انجام دادم و نتیجه مطلوب را هم گرفتم.

در کارهای تاریخی طراح گریم نقش غیر قابل انکاری دارد. آیا برای طراحی در فیلم «ضد» از اسناد و مدارک خاصی بهره جسته یا تخیلی بوده‌اند؟ چه قدر عکس و فیلم تماشا کردید و روی شخصیت‌ها مطالعه داشتید؟

اسناد و مدارک فیلم «ضد» فیلم و عکس‌های مربوط به آن دوره بود که ما صددرصد به استناد آن کار کردیم اما شبیه‌سازی نکردیم. ما شخصیت «سعید» را از هیچ‌جا کپی و تلاش نکردیم شبیه چهره واقعی کسی باشد. اما دو شخصیت محمدرضا کلاهی و شهید بهشتی را صددرصد از روی عکس‌ها استناد کردیم. مشکل اساسی ما در گریم محمدرضا کلاهی این بود که به جز یک فریم هیچ عکس دیگری از او وجود نداشت. این مشکل اساسی من در بحث شبیه‌سازی محمدرضا کلاهی بود و به استناد همان عکس نامطلوب، گریمش را انجام دادم. اما با توجه به عکس و فیلم‌های زیاد شهید بهشتی، تمام سعی خودم را کردم تا بازیگر را شبیه به ایشان در بیاورم.

از چالش‌های خود در پروژه «ضد» بر ایمان بگویید.

زمانی که فیلمنامه «ضد» را خواندم احساس نکردم چالش برانگیز است اما پس از وارد شدن به اتاق گریم و شروع تست‌زنی، جذابیت گریم‌های کار برایم بیشتر شد. بزرگترین چالش من این بود که «ضد»، اولین فیلم من در دوره تاریخی دهه ۶۰ بود. همچنین دومین چالش من، شبیه‌سازی شخصی مانند شهید بهشتی بود؛ شباهت گریم باید به حد اکثر می‌رسید. در نهایت خوشبختانه کاندید سیمیرغ بلورین هم شدم و از این چالش‌ها جان سالم به در بردم.

گریم شخصیت شهید بهشتی شاید مهمترین بخش کار

فیلم سینمایی «ضد» محصول سازمان سینمایی سور، به کارگردانی امیرعباس ربیعی، نویسنده کی حسین تراب‌نژاد و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی از ۱۵ آذرماه روی پرده سینماهای سراسر کشور رفته است. با گذشت حدود دو هفته از آغاز اکران بر آن شدیم تا با مرتضی کهزادی طراح گریم فیلم سینمایی «ضد» که نامزد سیمیرغ بلورین بهترین چهره پردازی از جشنواره فجر ۴۰ شد، به گفت و گو بنشینیم که در ادامه می‌خوانید.

شخصیت‌ها ابتدا روی کاغذ و سپس در جریان قصه به وجود می‌آید. در این بین طراحی شخصیت‌ها و شناسنامه‌دار کردنشان بر عهده چهره پردازان است. در روند کار، برای رسیدن به شخصیت‌ها به چه چیزهایی توجه می‌کنید؟

پس از خواندن فیلم‌نامه «ضد» کاملاً متوجه شدم که با یک کار دهه شصتی و تاریخی روبه‌رو هستیم. در حقیقت اساس کار بر این بود که ما ۴۰ سال قبل را به تصویر بکشیم و مجبور بودیم که تیپ و چهره را به سمت آن دوره ببریم. در «ضد» دو تیپ اصلی وجود دارد؛ گروهک منافقین و گروه حزب‌اللهی‌های انقلابی، که هر کدام تیپ خاص خود را دارند. من بر اساس چهره بازیگران چند ایده به امیرعباس ربیعی کارگردان ارائه دادم و او هم نظراتش را بیان کرد. در نهایت با نظر خود بازیگران به نتیجه نهایی رسیدیم؛ چرا که بازیگر باید با چهره مطلوب و راحت جلو دوربین برود.

به عنوان چهره پرداز تا چه اندازه مبتنی بر متن و چه اندازه مبتنی بر سلیقه عمل می‌کنید؟

نظر شخصی من این است که فیلمنامه، ۳۰ درصد ماجرا و ۷۰ درصد باقی‌مانده سلیقه شخصی است؛ البته سلیقه‌ای که مبتنی بر شرایط و دوره فیلمنامه باشد و همچنین به چهره بازیگر بنشیند. در «ضد» ما مجبور بودیم چهره‌ها را به سمت دهه ۶۰ ببریم.

چقدر در انتخاب بازیگر به عنوان یک گریمور به کارگردان‌ها مشورت می‌دهید؟ تعامل شما در «ضد» با امیرعباس ربیعی به چه صورت بود؟

کمک ما در انتخاب بازیگر بستگی به نیاز کارگردان است. گاهی

